

Notat

Til Folketingets Europaudvalg

13. december 2006

Afgivelse af skriftligt indlæg i præjudiciel sag ved EF-Domstolen, C-346/06, Rechtsanwalt Dr. Dirk Ruffert mod Land Niedersachsen.

Sag nr. 6571-0021

Det forelagte spørgsmål for EF-Domstolen

Det præjudicielle spørgsmål, der er stillet af Oberlandesgericht Celle i Tyskland, drejer sig om, hvorvidt den omstændighed, at en offentlig ordregiver ved lov er pålagt kun at give kontrakter for byggeleverancer til virksomheder, som ved tilbudsgivningen skriftligt har forpligtet sig til ved udførelsen af denne levering mindst at betale sine ansatte den på leveringsstedet overenskomstmæssigt fastsatte løn, udgør en ubegrundet hindring for den fri udveksling af tjenesteydelser i henhold til EF-traktaten.

Sagens baggrund

Den tyske delstat Land Niedersachsen har en lov om udbud af offentlige kontrakter. Loven gælder for kontrakter, der har en værdi på mindst 10.000 EUR. Loven har til formål at hindre den konkurrenceforvridning, der opstår indenfor byggeri og på området offentlig lokal persontrafik ved anvendelse af lavtlønnet arbejdskraft, og samtidig at lette belastningen af det sociale sikringsssystem.

Loven bestemmer, at kontrakter om byggearbejder kun må gives til virksomheder, der skriftligt ved tilbudsgivningen har forpligtet sig til at betale sine ansatte den på arbejdsstedet (leveringsstedet) overenskomstmæssige fastsatte løn. Ved byggearbejder forstås både ydelser fra hovedentreprenøren og fra underentreprenører.

Ordremodtager må ikke overdrage opgaver til underentreprenører, medmindre ordregiver har samtykket heri. Tilbudsgiver skal allerede i udbudssituationen vedlægge erklæring om overholdelse af kollektive overenskomster, herunder dokumentation for underentreprenørers overholdelse af disse.

Land Niedersachsen tildelte et tysk firma en byggekontrakt. Det tyske firma indsatte et polsk firma som underentreprenør.

I sommeren 2004 kom det polske firma under mistanke for at have beskæftiget polske arbejdere på ikke-overenskomstmæssige vilkår i forbindelse med byggeprojektet. Efter efterforskningens var påbegyndt, opsagde både det tyske firma og Land Niedersachsen den mellem dem indgåede kontrakt.

Da en vurdering af tvisten afhænger af, om Oberlandesgericht Celle er forpligtet til ikke at anvende den nedersaksiske lov, fordi loven er uforenelig med EF-Traktatens artikel 49 om den fri udveksling af tjenesteydelser, har retten forlagt spørgsmålet for EF-Domstolen. Oberlandesgericht har spurgt, om det er foreneligt med Traktatens artikel 49 at forlange, at der i offentlige kontrakter stilles krav om, at en udenlandsk arbejdsgiver betaler sine ansatte løn efter den på leveringsstedet gældende overenskomst og ikke bare mindstelønnen.

Sagens betydning for Danmark

Sagen har principiel betydning for det danske arbejdsmarked, fordi sagen grundlæggende handler om regulering af løn, herunder om en offentligt ordregiver kan stille krav til, hvilken løn en ordretager eller dennes underentreprenør skal betale sine ansatte for at kunne opnå en kontrakt. Det er afgørende, at fællesskabsretten respekterer, at landene har forskellige traditioner på arbejdsmarkedet, og at landene har valgt forskellige modeller til regulering af løn og arbejdsvilkår.

I Danmark er der ingen lovfastsat mindsteløn. Løn- og arbejdsvilkår reguleres først og fremmest af arbejdsmarkedets parter i kollektive overenskomster eller ved individuel aftale mellem den enkelte ansatte og arbejdsgiveren. Arbejdsmarkedets parter stiller overfor danske såvel som udenlandske virksomheder krav om overenskomstmæssig løn ved indgåelse af overenskomster.

Dertil kommer, at statslige myndigheder er forpligtet efter ILO konvention 94 til at anvende en arbejdsklausul ved indgåelse af kontrakter med private leverandører, der forpligter den private leverandør til at betale sine ansatte en løn, der er sædvanlig på den egn, hvor arbejdet udføres, hvilket typisk vil svare til den overenskomstfastsatte løn.

Regeringen har derfor afgivet indlæg i sagen. Arbejdsmarkedets parter har været inddraget i forbindelse med udarbejdelsen af indlægget. I indlægget gør regeringen principalt gældende, at regulering af løn ikke er omfattet af fællesskabsretten, subsidiært at den tyske bestemmelse ikke strider imod EU-reglerne om tjenesteydelsernes fri bevægelighed.